

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Чередниченко А.О., аспірант, Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова

До інформації з обмеженим доступом в Україні відноситься: державна таємниця, комерційна і службова таємниця, інша інформація інсайдерського характеру. Теоретичні розробки В.М.Чаплигіна, В.А. Рубанова, А.А. Чернявського, Г.О. Андрощука, П.П. Крайньова, Г.К. Нікіфорова, С.С. Нікіфорова, Л. Хофмана, Ж. Бержъє, в галузі захисту інформації, а також практика збереження секретів західними фірмами інформації обмеженого доступу свідчить про те, що основними елементами та складовими системи правового захисту комерційної таємниці є:

- визначення відомостей, які підлягають захисту як комерційна таємниця;
- якісний підбір персоналу;
- визначення порядку допуску до комерційної таємниці підприємства;
- встановлення порядку збереження комерційної таємниці;
- створення на підприємстві відповідно до закону “Про інформацію” порядку поводження з інформацією обмеженого користування;
- юридичне закріплення права на комерційну таємницю в основоположних документах підприємства;
- визначення порядку взаємодії з представниками правоохоронних органів, контрольно-спостережних органів виконавчої влади;
- організація діловодства документів категорії “комерційна таємниця”.

Викладені елементи та складові системи правового захисту комерційної таємниці повинні бути задіяні та використані в повній єдності та взаємодії, тобто повинна бути створена діюча та ефективна система.

Безпека підприємства залежить від різних факторів. Шкоду інтересам підприємства може бути завдано у результаті несприятливої економічної політики держави, протиправних дій конкурентів, кризових явищ в економіці, непередбачених змін кон'юнктури ринку, стихійного лиха, надзвичайних подій, управлінської некомпетентності, соціальної напруги тощо.

Головними проблеми безпеки підприємницької діяльності в Україні є:

- динамічна система ринкової економіки є дуже небезпечною;
- український ринок перебуває на стадії становлення і тому його механізми ще не відпрацьовані;
- відсутність стійких норм права захисту інтересів підприємців.

Фактори, що впливають на рівень безпеки підприємств можуть бути внутрішніми і зовнішніми, економічними та неекономічними, об'єктивними і суб'єктивними. При цьому безпека підприємства повинна забезпечуватися за такими напрямками: економічна, у тому числі комерційна; науково-технічна; інформаційна; кадрова; фізична; соціальна.

Метою забезпечення безпеки підприємства має стати комплексна протидія потенційним і реальним загрозам, усунення або ж мінімізація яких має гарантувати суб'єкту господарювання успішність функціонування в нестабільних умовах зовнішнього та внутрішнього середовища.

Досягнення вищезазначеної мети стає можливим за умови формування і втілення політики безпеки підприємства як загального орієнтиру для дій та прийняття рішень, що полегшує досягнення мети. При цьому вирішуються такі завдання щодо забезпечення безпеки підприємства:

- ✓ зміцнення дисципліни праці та підвищення її продуктивності;
- ✓ захист законних прав та інтересів керівників і персоналу підприємства;
- ✓ формування та захист інтелектуального потенціалу підприємства;
- ✓ підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства;
- ✓ інформаційне забезпечення діяльності підприємства;
- ✓ запровадження світових стандартів у діяльності підприємства та освоєння нових технологій виробництва;
- ✓ недопущення або мінімізація залежності підприємства від випадкових та недобросовісних партнерів.